เรื่องเสร็จที่ ๓๑๐/๒๕๒๒

บันทึก
เรื่อง การแต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการนโยบาย
และแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กส.๑๓๐๑/๑๕๐๙๗ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๒๒ ความว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการในคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ.๒๕๒๒ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำลังดำเนินการขออนุมัติคณะรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอหารือว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในฐานะผู้แทนเกษตรกรได้หรือไม่ และจะขัดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ ประการใด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๙๗[๑] วรรคหนึ่ง (๑) ได้บัญญัติว่า

---

[๑] มาตรา ๙๗ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้อง

(๑) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ นอกจากตำแหน่งรัฐมนตรีหรือข้าราชการการเมืองอื่น

(๒) ไม่รับสัมปทานจากรัฐหรือหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือเป็นคู่สัญญากับรัฐหรือหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจปฏิบัติกับบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานตามปกติ

ความใน (๒) มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับสัมปทานหรือเป็นคู่สัญญาอยู่ก่อนได้รับเลือกตั้ง

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรับเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ หรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรับหรือดำรงตำแหน่งกรรมาธิการของรัฐสภา หรือสภาผู้แทนราษฎรหรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดินในกรณีที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง

"สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ นอกจากตำแหน่งรัฐมนตรีหรือข้าราชการการเมืองอื่น" และมาตรา ๙๗ วรรคสามบัญญัติว่า "บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ฯลฯ รับหรือดำรงตำแหน่ง ฯลฯ กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดินในกรณีที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง"

จากบทบัญญัติดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การที่คณะรัฐมนตรีจะแต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในฐานะผู้แทนเกษตรกรตามมาตรา ๔[๒]แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ.๒๕๒๒ ย่อมจะทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๓ (๖)[๓] ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพราะเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง (๑) และไม่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๙๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว เนื่องจากเป็นการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในฐานะเป็นผู้แทนเกษตรกร ไม่ใช่ในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ตามที่กำหนดไว้เป็นข้อยกเว้นตามมาตรา ๙๗ วรรคสาม

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์
(นายอมร จันทรสมบูรณ์)
รองเลขาธิการ ฯ
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๒๒

---

[๒] มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ และปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการสถิติแห่งชาติ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หนึ่งคน อธิบดีกรมต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นกรรมการและกรรมการอื่นอีกไม่เกินแปดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิสี่คนและผู้แทนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรสี่คน

ให้เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

[๓] มาตรา ๑๐๓ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ

ฯลฯ ฯลฯ

(๖) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๙๗

ฯลฯ ฯลฯ